

VALINNAISAINIOPAS 2025-26

Sisällöt ja tavoitteet

1. TAIDE- JA TAITOAINEIDEN PITKÄ VALINNAINEN 8. JA 9.-LUOKALLE (2 tuntia / viikko)

KOTITALOUS (sKO)

KUVATAIDE (sKU)

KÄSITYÖ (sKS)

LIIKUNTA (sLI)

MUSIIKKI (sMU)

2. TAIDE- JA TAITOAINEIDEN LYHYT VALINNAINEN 8.-LUOKALLE (1 tunti / viikko)

KOTITALOUS (sxKO)

KUVATAIDE (sxKU)

KÄSITYÖ (sxKS)

LIIKUNTA (sxLI)

MUSIIKKI (sxMU)

Taide- ja taitoaineiden syventävät valinnaiset kurssit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien musiikin, kuvataiteen, käsityön, liikunnan ja kotitalouden opetusta.

Syventävien valinnaisaineiden tavoitteet ja sisällöt määritellään taide- ja taitoaineiden opetussuunnitelmissa.

Oppimista syvennetään ja laajennetaan sisältöalueittain ja keskitytään taitojen hiomiseen. Tämä tarkoittaa, ettei taide- ja taitoaineiden syventävistä valinnaisista opinnoista tule erillistä arviota lukuvuositodistukseen tai päättötodistukseen; syventävät kurssit arvioidaan osana kaikille yhteisten taide- ja taitoaineiden oppimääriä.

3. PITKÄ VALINNAINEN 8.- JA 9. LUOKALLE (2 tuntia / viikko)

Kieliopinnot:

Ranskan kieli (RAB2)

Saksan kieli (SAB2)

Venäjän kieli (VEB2)

Valinnaisen B2-kielen opetus järjestetään useimmiten vuosiluokilla 8-9. B2-kieli on oppilaalle äidinkielen jälkeen kolmas tai neljäs opiskeltava kieli, joten oppilaalla on jo paljon kokemusta kielten opiskelusta. Hän kykenee käyttämään aiemmin hankkimaansa tietoa ja taitoa oppimisensa tukena. Oppilasta rohkaistaan käyttämään kaikkia opiskelemiaan kieliä monipuolisessa vuorovaikutuksessa ja tiedonhankinnassa. Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan kielellistä päättelykykyä ja samalla edistää hänen kielenopiskelutaitojaan. Kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä syvennetään pohtimalla erilaisia kieliyhteisöihin liittyviä arvosidonnaisia ilmiöitä. Myös tunteiden käsittelylle annetaan tilaa, ja tarpeen mukaan vaikeita asioita voidaan käsitellä myös koulun opetuskielellä.

Tulevaisuuden taidot (vTUPA)

Tavoitteet:

Tuetaan nuoren itsenäistymistä. Tavoitteena vahvistaa oppilaslähtöisesti erilaisia arjen taitoja.

Sisällöt:

- Tarjotaan mahdollisuuksien mukaan erilaisten lupakorttien suorittamista esim. hygieniapassi.
- Nuoren työntekijän tai omatoimisen yrittäjän alkutaipaleen kartoittaminen.
- Omasta hyvinvoinnista huolehtimista luonnon äärellä.
- Oman kodin perustamisen aakkoset.

Palloilu- ja mailapelit (vLI)

Tavoitteet:

Perehdytään monipuolisesti palloilulajeihin ja mailapeleihin pelillisestä näkökulmasta.

Sisällöt:

Pesäpallo, jalkapallo, tennis, lentopallo, koripallo, salibandy, sulkapallo, pöytätennis, ultimate, lippupallo, rugby, yms.

Ilmaisutaito (vILM)

Tavoitteet:

- ryhmäytyminen
- oman ilmaisurohkeuden vahvistaminen
- toisten huomioon ottaminen ja kunnioittaminen
- tunnetaidot

Sisällöt:

- aistiharjoitukset
- erilaiset leikit ja pelit
- luottamus- ja tunnetilaharjoitukset
- gibberish-kieli
- pantomiimi
- improvisaatio

Tekninen työ (vKS)

Tavoitteet:

Monipuolistetaan ja syvennetään tekniseen työhön liittyviä tietoja ja taitoja. Opitaan itsenäiseen, oma-aloitteiseen ja turvalliseen työskentelyyn. Opitaan työelämä taitoja ja vahvistetaan jatko-opiskelu valmiuksien kehittämistä. Oppilasta kannustetaan luovaan ongelmanratkaisuun ja ohjataan itsenäiseen tiedonhankintaan.

Sisällöt:

Työturvallisuus: oppilas oppii työskentelemään turvallisesti eri työvälineillä ja käyttämään tarvittavia suojavälineitä oikein sekä kantamaan vastuuta työympäristöstään.

Suunnittelu: vahvistetaan aiemmin opittuja taitoja. Oppilas suunnittelee mahdollisuuksien mukaan työnsä tai osan työstään itse. Teknisen piirtämisen perusteiden kertausta

Puutyö: vahvistetaan ja sovelletaan aiemmin opittuja taitoja.

Metallityö: vahvistetaan aikaisemmin opittuja metallin työstömenetelmiä. Syvennetään metallintyöstössä käytettävien koneiden ja työkalujen turvallista käyttöä.

Tekstiilityö (vKS)

Tavoitteet:

Monipuolistetaan ja syvennetään tekstiilityöhön liittyviä tietoja ja taitoja.

Opitaan itsenäiseen, oma-aloitteiseen ja turvalliseen työskentelyyn.

Opitaan työelämätaitoja ja vahvistetaan jatko-opiskeluvalmiuksia.

Kannustetaan luovaan ongelmanratkaisuun ja ohjataan itsenäiseen tiedonhankintaan.

Sisällöt:

Tekstiilityön syventävän kurssin sisällöt valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Sisältöjä voivat olla esimerkiksi vaateompelu, sisustusompelu, neulonta, virkkaus, kudonta, kirjonta käsin ja koneella, huovutus, kankaanpainanta jne.

4. LYHYT VALINNAINEN AINE 8. LUOKALLE (1 tunti / viikko)

Culture cafe (vxEN)

Tavoitteet:

Laajentaa kulttuurin tuntemusta, harjoitella vuorovaikutustaitoja ja kasvattaa sanavarastoa.

Sisällöt:

Englanninkieliseen kulttuurialueeseen tutustuminen; laaja kirjo maantuntemusta ja kulttuuria, tapoja, elämää. Tutustuminen populäärikulttuuriin musiikin ja elokuvan välityksellä.

Vuorovaikutus- ja keskustelutaitojen kehittäminen keskustelun, esitelmien ja projektitöiden avulla.

Peli ja pulma (vxPEPUL)

Tavoitteet:

- luovuuden kehittäminen
- yhteistyötaitojen kehittäminen
- todellisuuden hahmottaminen
- oman kehittymisen seuranta
- oman pelin suunnittelu

Sisällöt:

- pelit, pulmat, leikit
- toiminnallista matematiikkaa
- ongelmien ratkaisut ja erilaisten strategioiden kehittäminen

Metallista esineeksi (vxKS)

Tavoitteet:

Monipuolistetaan ja syvennetään tekniseen työhön liittyviä tietoja ja taitoja. Opitaan itsenäiseen, oma-aloitteiseen ja turvalliseen työskentelyyn. Paneudutaan metallitöihin ja hitsauksen ja kovajuottamisen oppimiseen. Muotoillaan, työstetään ja liitetään teräs kappaleita toisiinsa.

Sisällöt:

Teknisen työn valinnaiskurssin sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Pääpainona hitsaaminen, kovajuottaminen, takominen, erilaisten työmenetelmien luova yhdisteleminen.

Voimaa ja viisautta kuntosalikurssi (vxLI)

Tavoitteet:

Kehonhallinnan, voiman ja arjen toimintakyvyn kehittäminen. Syventyminen kuntosalitekniikoihin. Oppia toimimaan kuntosaliympäristössä viisaasti ja huomioida muut

käyttäjät. Ymmärtää, miten kuntosaliohjelman laatia niin, että voi välttää liikuntavammat. Oppia tunnistamaan sosiaalisen median harhaanjohtavaa viestintää liikunnasta ja lihasvoiman lisäämisestä. Tietää, millainen ruokavalio edistää palautumista ja lihasvoimaharjoittelua. Tutustua kaupungin liikuntapaikkoihin ja madaltaa niiden käyttökynnystä.

Sisällöt: Monipuoliset toimintakykyä edistävät harjoitteet Kuntosalitekniikoiden harjoittelu koulun salissa sekä Luolalla Ravitsemuksen ja lihaskuntoharjoittelun teoriaa luokkahuoneessa

Ideasta toteutukseen – ompele, neulo tai virkkaa (vxKS)

Tavoitteet:

Monipuolistetaan ja syvennetään tekstiilityöhön liittyviä tietoja ja taitoja. Opitaan itsenäiseen, oma-aloitteiseen ja turvalliseen työskentelyyn. Opitaan työelämätaitoja ja vahvistetaan jatko-opiskeluvälineitä. Kannustetaan luovaan ongelmanratkaisuun ja ohjataan itsenäiseen tiedonhankintaan.

Sisällöt:

Tekstiilityön syventävän kurssin sisällöt valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Sisältöjä voivat olla esim. neulonta, virkkaus, tilkkutyöt, vaateompelu, jouluaiheiset työt, korut, vaatesuunnittelu, kankaanpainanta, kirjonta käsin ja koneella jne.

Arjen tiedot ja taidot (S2, suomen kielen tukikurssi) (vxAI)

Tavoitteet:

- Vuorovaikutustaidot
- Arjen hallinta
- Hyvinvointi
- Itsenäisen elämän taidot

Sisällöt:

- Retket lähiympäristöön, esim. kaupat, museot, kirjasto, tori, kirpputorit jne.
- Tutustumista arjen käytänteisiin ja Suomen arjen kulttuuriin.
- Terveysteen liittyviä sisältöjä, kotitalouden taitoja, kokonaisvaltainen hyvinvointi.

+++++

LYHYT VALINTA 9.-LUOKALLE (1h / viikko)

Move ahead – englannin syventävä kurssi (vxEN)

Sisällöt: Perussanaston varmistaminen ja syventäminen. Rakenteiden kertaaminen ja laajentaminen. Kirjoittamisen rutinointi. Eri kielenkäyttötapojen tunteminen.

Valinnainen tekninen työ ammatillisille aloille suuntaaville (vxKS)

Tavoitteet:

Opitaan perustaidot sähkötyökaluista, puuntyöstökoneista. Valmistetaan joku tuote materiaalista puu. Kurssi niille jotka eivät ole opiskelleet käsitöitä/teknistä työtä 8. luokalla.

Sisällöt:

Perustaitojen oppiminen sähkötyökaluista, puuntyöstökoneista, työturvallisuudesta.

Matematiikkaa lukioon aikoville (vxMA)

Tavoitteet:

- Loogisen ajattelun ja ongelmanratkaisun kehittäminen
- Matematiikan merkityksen ymmärtäminen arjen ilmiöissä
- Matematiikan taitojen syventäminen jatko-opintoja ajatellen

Sisällöt:

- Talouden suunnittelu arjessa
- Pelit ja todennäköisyydet, tilastot ja niiden tunnusluvut: mitä ne kertovat?
- Elämän matematiikkaa (tilavuuksia, pinta-aloja, prosentteja ja promilleja. Kurkistus siihen, mihin polynomeja ja derivaattaa tarvitaan ihan oikeasti?)
- Tutustuminen jatko-opinnoissa tarvittavaan matematiikkaan

Tiede (vxKE)

Tavoitteet:

- Oppilas harjoittelee tieteellisen tutkimuksen periaatteita arjen ilmiöiden avulla
- Oppilas oppii kokeellisen tutkimuksen menetelmiä
- Oppilas ymmärtää tutkimustyön merkityksen itselleen ja elinympäristölleen.

Sisällöt:

- laboroinnit ja näytteiden ottaminen
- yhteistyö tutkimuslaitosten kanssa (vierailut)
- tutkimusraportin laadinta
- Seuraavista sisällöistä valitaan kurssin aikana tutkittavia kohteita:
  - * metsän ja vesistöjen tutkiminen
  - *ravinto ja terveys
  - * rakennetun ympäristön tutkiminen
  - *kestävä kehitys (kompostointi, kierrätys, energiansäästö, ympäristömerkit)

Ideasta toteutukseen – kaikenlaista kivaa eri tekniikoilla (tekstiili) (vxKS)**Ideasta toteutukseen – ompele, neulo tai virkkaa (vxKS)****Tavoitteet:**

Monipuolistetaan ja syvennetään tekstiilityöhön liittyviä tietoja ja taitoja.

Opitaan itsenäiseen, oma-aloitteiseen ja turvalliseen työskentelyyn.

Opitaan työelämätaitoja ja vahvistetaan jatko-opiskeluvalmiuksia.

Kannustetaan luovaan ongelmanratkaisuun ja ohjataan itsenäiseen tiedonhankintaan.

Sisällöt:

Tekstiilityön syventävän kurssin sisällöt valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Sisältöjä voivat olla esim. neulonta, virkkaus,tilkkutyöt, vaateompelu, jouluaiheiset työt, korut, vaatesuunnittelu, kankaanpainanta, kirjonta käsin ja koneella jne.

Kestävyysliikunta (vxLI)**Tavoitteet:**

Parannetaan henkilökohtaista perus- ja kestävyyskuntoa. Opetellaan nauttimaan pitkäkestoisista harjoitteista. Oman kehon kuuntelu, hapenotto kyvyn parantaminen, lihaskunnan parantaminen.

Sisällöt:

Juoksu, kävely, polkujuoksu, polkupyöräily, uinti, hiihto, matkaluistelu, kuntosalilla lihaskestävyys harjoitteet, kuntopiirit yms.

Arjen tiedot ja taidot (s2, suomen kielen tukikurssi) (vxAI)

Tavoitteet:

- Vuorovaikutustaidot
- Arjen hallinta
- Hyvinvointi
- Itsenäisen elämän taidot

Sisällöt:

- Retket lähiympäristöön, esim. kaupat, museot, kirjasto, tori, kirpputorit jne.
- Tutustumista arjen käytänteisiin ja Suomen arjen kulttuuriin.
- Terveysteen liittyviä sisältöjä, kotitalouden taitoja, kokonaisvaltainen hyvinvointi.